

Notícies de la Confederació: viatge al país que hauria pogut ser

XAVIER DEULONDER
Voliana Edicions
Argentona 2020
247 pàgines

L'historiador i bibliotecari Xavier Deulonder ens proposa somiar, entrar en un món inexistent però versemblant, uns fets que s'haurien pogut esdevenir si el capteniment de la història hagués anat per una altra banda i ens mostra, precisament, com el que vivim acaba tenint transcendència en l'esdevenidor i, per tant, que ens ho hem de prendre seriosament, perquè som hereus d'allò que els qui abans han viscut en aquestes contrades —o hi han tingut poder de decisió— ens han llegat, però els qui vindran també viuran una realitat o una altra a partir de l'empremta que nosaltres hi acabem deixant.

L'autor, emparat en esdeveniments històrics que bé haurien pogut acabar d'una altra manera i que aleshores haurien implicat tota una altra trajectòria nacional per als Països Catalans, que és l'àmbit al qual se ceneix, ens mena a fer un joc de simulació, una ucronia versemblant, amb cert regust d'aquella *Història de Catalunya al revés* que fa anys (2002, 2013) ens van brindar Francesc Ribera, «Titot», i Jordi Creus. Tot i que Xavier Deulonder ens diu quina és la seva referència i no és pas aquesta obra sinó la comèdia *El Trenta d'Abril* de Joan Oliver representada al Teatre Lliure a Barcelona el 1987 —en què Jaume VIII, descendent del Casal de Barcelona, governa tant sobre Catalunya com el

País Valencià i pretén eixamplar el territori amb la conquesta de Mallorca, en mans dels britànics. Sigui com sigui, en l'obra de Deulonder no hi trobem la part irònica; al contrari, ell s'aferra en tot moment a situacions reals que ben bé haurien pogut acabar d'una altra manera.

Ens trasllada a una Corona d'Aragó pervivent encara avui en dia, separada i independent de Castella; una Castella a la qual se suposa la mateixa història, però sense posseir els territoris catalanoaragonesos. En aquest nou ordre de coses, Espanya és el nom de la península que, per tant, està integrada per Portugal, Castella, Andorra, i la Corona d'Aragó, Catalunya, València i Mallorca. I, és clar, tot això té un ressò evident en la llengua i la identitat nacional del territori —on esdevé «normal» allò que precisament avui no ho és— i és el que s'ocupa de mostrar-nos, sense oblidar-nos de tractar la situació del Rosselló i la Cerdanya, per una part, i la Franja de Ponent, per l'altra.

Després, doncs, de posar-nos en situació l'autor reescriu el relat nacional; una reescriptura, però, que —com s'ha dit— es vol versemblant i que, per tant, mai no deixa de tenir en compte els esdeveniments històrics i de basar-se en una gran tasca de recerca. I encara, per si no fos prou, ens planteja altres escenaris possibles, o no, tenint en compte la situació que va esdevenir-se realment d'integració de la Corona d'Aragó dins la monarquia hispànica.

Una bona manera de revisitar la història i donar corda a la imaginació, que a vegades també va bé fer volar coloms, pensar en tot allò altre que hauria pogut ser de nosaltres i plantejar-nos, indirectament, què volem deixar a les generacions venidores. És a les nostres mans, o no?■

AGNÈS TODA